

Petzel

Alf Marius Opsahl, "93 år gammel nyhet," *D2*, March 14, 2025.

Petzel

Alf Marius Opsahl, "93 år gammel nyhet," *D2*, March 14, 2025.

KUNST

93 år
gammel
nyhet

Hun begynte ikke å male
før hun hadde fylt 50.
Nå feires **Isabella Ducrots**
bilder verden rundt.

T ALF MARIUS OPSAHL
F NILS VIK
S ROMA

ELDREBØLGEN. Favorittfargen er rød, sier Isabella Ducrot (93), før hun tenker seg litt om, og ramser opp en hel rekke farger til. Den italienske billedkunstneren opplever på sine eldre dager et internasjonalt gjennombrudd. Denne våren stiller hun ut ved Standard (Oslo).

520 W 25th Street New York NY 10001

Tel 212 680 9467 Fax 212 680 9473 info@petzel.com www.petzel.com

Petzel

Alf Marius Opsahl, "93 år gammel nyhet," D2, March 14, 2025.

– JEG HAR I nesten hele mitt liv vært en husmor.

Vi er blitt loset inn gjennom en søyleport, videre mot en romersk bakgårdsøase fylt med sitron- og appelsintrær, en vårlig himmel over. Isabella Ducrot (93) står ved vinduet i sitt atelier, stryker en pensel med en lillafarge over et stykke skjørt papir.

– Jeg har heller ikke studert, jeg har ingen mastergrad. Jeg har vært en som laget mat hver morgen, til familien. Det å gjøre ting, ta på ting, smake på ting, har vært min hverdag.

Hun kikker opp.

– Det som ikke har vært like nært for meg, har vært tilgangen på et mer abstrakt språk, sier hun.

– Så jeg er inne i noe nytt på et vis.

INGEN SKAM. Isabella Ducrot har etter debut som 54-åring både stilt ut ved biennalen i Venezia og hatt flere separatstillinger Galleria Nazionale d'Arte. Men det er først nå, snart halvveis inn i 90-årene, at hun opplever internasjonal suksess.

Gjennom de siste fem årene har hun har vært å se ved flere toneangivende gallerier: hos Gisela Capitan i Köln, i Petzel Gallery i New York og

hos Sadie Coles i London. Denne våren venter også en separatstilling i Norge hos Standard (Oslo).

– Det at noen venter på arbeidene mine, er noe helt nytt, sier hun.

– Det er det mest oppsiktsvekkende som har skjedd meg.

Hun har atelier i samme bygning som hun bor – i toppen av det som også er et palass fra 1600-tallet kalt Doria Pamphilj, etter fyrstefamilien som i sin tid oppførte det – midt i det historiske Roma.

Etter at ektemannen gjennom nesten 60 år, Vittorio «Vicky» Ducrot, døde for to år siden, har hun bodd alene. Men hun virker på ingen måte å være tynget av sorg.

– Jeg mistet min kjæreste person i livet, min mann, og jeg savner ham veldig, sier hun.

– Men samtidig, og jeg forstår det nesten ikke selv, er jeg veldig lykkelig.

Hun løfter blikket.

– Jeg har faktisk aldri vært så lykkelig. Jeg har heller ingen problemer med å si det. Jeg skammer meg ikke.

– Dette er noe som har skjedd i det siste, forteller hun.

– Jeg var også veldig sjenert før. Og jeg var ikke i så god stand til å uttrykke meg selv. De siste årene har ordene kommet lettere til meg. De hjelper meg, og jeg kan uttrykke det jeg vil si på en sannere måte.

– Har det med alder å gjøre?

– Ja, en form for frihet, sier hun og stanser litt.

– Det er ingen fremtid. Jeg lever i nået. Et mer utvidet nå, et viktigere nå. Det var ikke sånn før. Jeg setter ekstremt pris på hvert øyeblikk. Jeg er her nå. Det er et mirakel.

«EN STJERNE». Blant galleristene utenfor Italia som var tidlig ute med å oppdage Ducrot, og inkluderte henne i en gruppeutstilling for tre år siden, var Eivind Furnesvik (51), kunsthistoriker og eier av Standard (Oslo).

– Blant de kunstnerne vi representerer, er Isabella Ducrot for øyeblikket en stjerne, og den vi mottar flest henvendelser om.

Han har selv besøkt kunstneren i Roma flere ganger, og sett hvordan Ducrot også i hjemlandet har fått et bredere publikum. De siste årene har hun laget scenografi for flere teaterforestillinger, og samarbeidet om motevisninger med Dior.

1: TIDLIG OPPE. Isabella Ducrot jobber hver dag, i atelieret som ligger i samme bygning som hun bor, kalt Palazzo Doria Pamphilj, midt i det historiske Roma. – Om morgenen er jeg veldig intelligent, full av briljante ideer, sier hun. **2-4: LEKENT.** Ducrot, som i Italia først ble kjent som tekstilkunstner, benytter seg av en form for blandingsteknikk – tegning og penselstrøk, gjenbruk av gamle tekstiler, ofte i en collageform, med motiver som er repeterende og enkle. **5: FERDIG.** Assistentene Veronica Della Porta (i midten) og Nora Iosia folder ut et av Ducrots siste verker. Motivet, et par som omfavner hverandre, har vært gjennomgående i hele hennes karriere.

1

2

28 DA 14.03.23

520 W 25th Street New York NY 10001

Tel 212 680 9467 Fax 212 680 9473 info@petzel.com www.petzel.com

Petzel

Alf Marius Opsahl, "93 år gammel nyhet," *D2*, March 14, 2025.

29

– Skjer det noe rundt henne i Roma nå, en utstilling eller en feiring av henne, dukker det opp tykt av skuespillere som har henne som en form for heltinne.

Furnesvik falt selv for Ducrots særegne stil etter å ha sett en utstilling av henne i Roma: en varsom og taktil bruk av tekstiler, gjerne i en slags collageform, inkorporert i fargerike tegninger og penselstrøk.

Enkle motiver – potter og roser, menneskekropper i omfavelse, repetisjoner av former.

– På mange måter er det befriende enkelt, sier han.

– Samtidig opplever jeg også at dette er noe som vokser frem fra et sterkt behov. Én ting er den høye kvaliteten i det, men det fremstår for meg også som veldig nødvendig og *villet*.

– Og i den alderen Ducrot er i nå, har hun jo heller ikke noe behov for å imponere så veldig mange. Motivasjonen kommer ikke fra noe eksternt. Kompassnålen er pålitelig. Da blir det også interessant.

I RUINER. Hun er født i Napoli i 1931, men tuberkulose ødela store deler av tenårene og 20-årene hennes. Forventningene hjemmefra,

i et patriarkalsk og religiøst Napoli, var at en ung kvinne raskt skulle gifte seg.

– Jeg elsket familien min, men jeg forble ugift. En ugift, vakker kvinne. Det var rart, sier Ducrot.

På et vis er fortellingen om Isabella Ducrot også fortellingen om et helt århundre. Ikke bare hennes eget, men et århundre i Italia, et århundre i Europa. En kvinnes århundre.

Hun vokste opp i Napoli-distriktet Montedidio. Faren var advokat, moren hjemmeverende.

Hun beskriver et livlig hjem, med en mor som stammet fra en fornem slekt, sydde sine egne kjoler av gardiner og var kjent i Napoli for å tørre mer enn andre kvinner på den tiden.

Men det var også en oppvekst som ble preget av krig og sykdom.

Under annen verdenskrig måtte familien evakuere til nærliggende Sorrento. Da de skulle vende tilbake til Napoli, var bygningen leiligheten deres lå i, bombet.

– Vi levde veldig enkelt, i mange, mange år. I ruiner, egentlig, forteller Ducrot.

17 år gammel hostet hun opp blod under en aperitiff med venner på Napoli-hotellet Excelsior.

Petzel

Alf Marius Opsahl, "93 år gammel nyhet," D2, March 14, 2025.

Hun fikk påvist tuberkulose, gikk til behandling i hemmelighet, ble ikke friskmeldt før hun var nærmere 30 år.

– På den tiden var det som å ha aids, nærmest, sier hun.

– Man skammet seg. Jeg kunne ikke fortelle til noen at jeg hadde det.

Da venninene hennes giftet seg, fikk hun selv voksenlivet utsatt.

– En ugift vakker kvinne. Det var veldig rart, sier hun igjen.

– Jeg var veldig ulykkelig i Napoli.

«DUM». På den ene veggen i atelieret henger noen av hennes nye malerier. Potter og blomster i gult, lilla, blått, rødt – rammet inn av noen små gardiner, nærmest som små forheng i en tyrkisk basar, med små stjerner i gull.

– Jeg simpelthen elsker farger, sier hun, er selv kledd i en knallrød kjole.

Hun vinner rundt med en letthet som får henne til å virke adskillig yngre enn sine snart 94 år. Men hun holder visst bare frem til lunsj.

– Om morgenen er jeg veldig intelligent. Full av briljante ideer, sier hun.

– Jeg glemmer dem senere, men om morgenen er jeg på mitt beste. Fri og sterk. Språket mitt er også rikere om morgenen. Senere på dagen blir jeg bare til en helt vanlig og gammel person. Nærmest litt dum.

Da forlater hun atelieret, spaserer ut gjennom restauranten i bakgården, tar heisen forbi galleriet med verker av Caravaggio, Rafael og Velázquez, før hun trekker seg tilbake til leiligheten som ligger helt øverst i palasset, skjenker seg kanskje et glass champagne omgitt av kinesiske vaser fra 1300-tallet, møbler fra Alvar Aalto og en fugl i Murano-glass signert Picasso.

Livet hennes har også vært en reise fra nær fattigdom til stor velstand.

Gjennom ekteskapet med Vittorio «Vicky» Ducrot, en mann som kom fra en velstående siciliansk familie og som selv drev et eksklusivt reisebyrå, fikk hun tilgang på en tilværelse i Romas mest fornemme kretser.

– Men jeg begynte som resepsjonist – hos det amerikanske selskapet IBM.

Hun kom rett fra Napoli til en verdensby. Det var både overveldende og spennende på samme tid.

– Mot slutten av 1950-tallet var Roma en veldig internasjonal og annerledes by enn Napoli. Det var fortsatt etterkrigstid, men det var også en brytningstid. Sekulariseringen var ekstrem i Italia, gjennom 1950- og 1960-årene. Og en revolusjon. Særlig for kvinner, sier hun.

– Plutselig en dag gikk jeg ikke til skriftemål lenger. I Roma var jeg fri. Det var ingen som viste hvem jeg var.

SICILIANSK. Poeten og filmskaperen Pier Paolo Pasolini og forfatteren Alberto Moravia ble en del av hennes utvidede omgangskrets. Hun begynte å vanke i et miljø av venstreorienterte. Det var også filmens tid.

– Fellini, Visconti, Antonioni, oppsummerer hun.

– Jeg syntes fortsatt det var rart å være alene, at jeg ikke var gift. Det var virkelig ikke vanlig på den tiden.

Hun var 35 da Vicky Ducrot rett og slett kom gående forbi kontoret, kikket inn gjennom vinduet.

– «Dette er kvinnen jeg vil ha», har han sagt at han tenkte. Det viste seg at vi hadde noen felles venner, så vi møttes igjen. Han var siciliansk, men også sønn av en jødisk kvinne fra New York. Veldig smart, veldig elegant. Mitt liv forandret seg veldig fort. Jeg begynte å reise til Paris med min svigermor for å kjøpe antrekk.

Hun begynte også å reise verden rundt. Gjennom reisebyrået hennes mann drev, som spesialiserte seg på eksklusive turer til asiatiske land, fikk hun se Kina, Tibet, Laos og Myanmar, før internett og masseturisme.

Hun opplevde buddhastatuene i Bamiyan i Afghanistan før de ble ødelagt av Taliban. Hun var over 60 ganger bare i India.

– Han var veldig storsinnet og sjenerøs. En typisk napolitansk mann ville ha fortalt meg at jeg måtte være hjemme. Men hans mentalitet var annerledes. Han ga meg frihet, sier hun.

– Frihet og kjærlighet. Vennene mine, særlig en forfattervenninne av meg, mente jeg giftet meg med ham på grunn av pengene. Men det var ikke sånn. Jeg likte at han hadde et komfortabelt liv, men han elsket meg også høyt, sier hun.

– Jeg trengte også å bli litt beskyttet. Jeg pleier å si: Han ga meg noe å spise hver dag i 60 år.

«BOURGEOISIE». Under reisene begynte hun å samle på tekstiler, oppsøkte markeder, bygde seg etter hvert opp en stor samling – i starten rett og slett bare fordi hun hadde en stor interesse av det.

– Østen ble min lærer, mitt visuelle akademi, sier hun.

Det å sy, lage sine egne klær, hadde hun begynt med allerede hjemme i Napoli.

– Min mor sydde. Vi kjøpte ødelagte ting, og laget noe nytt ut av det. Det finnes et uttrykk på italiensk, *l'arte di arrangiarsi* – å lage noe ut av ingenting. Vi gjorde det uten penger. Da blir man oppfinnsom.

Men at det skulle bli til noe mer enn en hobby og interesse, var ikke noe hun hadde sett for seg.

– Jeg var ikke ambisios på den måten, sier hun. – Jeg bare gjorde det jeg kunne på et vis.

NY FASE. – Jeg mistet min kjæreste person i livet, min mann, og jeg savner ham veldig, sier Isabella Ducrot, sittende i sofaen i sitt atelier i Roma. – Men samtidig, og jeg forstår det nesten ikke selv, er jeg veldig lykkelig.

ISABELLA DUCROT

FØDT I Napoli i 1931.

BILLEDKUNSTNER og forfatter. Debuterte i 1985 med en utstilling i Roma, har siden vært en etablert kunstner i sitt hjemland Italia, særlig kjent for sin tekstilkunst. Har de siste årene også opplevd internasjonal suksess, og hatt flere utstillinger ved prestisjefulle gallerier i Europa og USA.

BOR i en leilighet midt i det historiske Roma, i Palazzo Doria Pamphili, hvor hun også har sitt atelier.

HAR to voksne sønner med sin nå avdøde ektemann, Vittorio «Vicky» Ducrot, en siciliansk forretningsmann som i flere tiår drev et reisebyrå for velstående italienerne.

FRA 14. mars til 12. april stiller Ducrot ut ved galleriet Standard (Oslo).
@ducrotsabella

30

00 14.08.28

520 W 25th Street New York NY 10001

Tel 212 680 9467 Fax 212 680 9473 info@petzel.com www.petzel.com

Petzel

Alf Marius Opsahl, "93 år gammel nyhet," *D2*, March 14, 2025.

Petzel

Alf Marius Opsahl, "93 år gammel nyhet," *D2*, March 14, 2025.

32

Petzel

Alf Marius Opsahl, "93 år gammel nyhet," *D2*, March 14, 2025.

FOTO: JOSEF KIVIMÄE / STANDARD

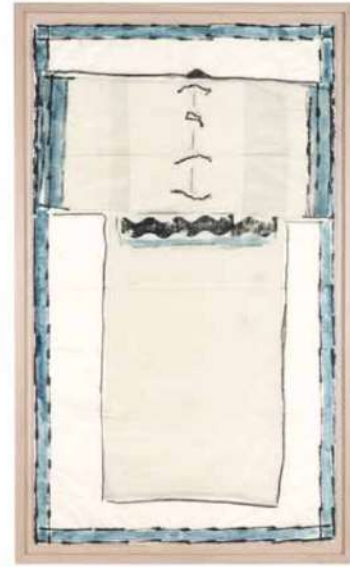

FOTO: JOSEF KIVIMÄE / STANDARD

- 1: TENDERNESSES XXXIX, 2022
- 2: YELLOW REPETITION, 2024
- 3: TURBANTE, 2014
- 4: PALA III, 2024
- 5: ABITO BIANCO, 2024

Alf Marius Opsahl, "93 år gammel nyhet," D2, March 14, 2025.

I starten hadde hun heller ikke særlig tro på seg selv. Det var kunstnerverner i omgangskretsen som etter hvert oppmuntret henne til å gjøre mer ut av det. Blant annet fikk hun heiarop av den amerikanske maleren Cy Twombly, som bodde i Roma og var gift med den italienske kunstneren Tatiani Franchetti.

Men da Ducrot omsider debuterte, møtte hun motbør blant etablerte kunstinstusjoner i Italia. – I Italia eksisterer det en fortsatt en idé om at en kunster skal være fattig, sier hun.

– Og ennå tror mange at jeg gjør dette fordi jeg liksom ikke har noe annet å finne på.

Assistenten hennes, Nora Iosia, kommer til. – De tenker fortsatt på henne som en vakker dame som giftet seg med en rik mann, sier hun.

– Det at jeg liksom ikke er interessant, fordi jeg er *bourgeoise*, er en moralistisk tanke, sier Ducrot.

SELEKTIV. De senere årene har Isabella Ducrot også gitt ut flere bøker om både tekstiler og eget virke, inkludert en bok som også er oversatt til engelsk, kalt «Women's Life». Det er en delvis biografisk skjønnlitterær tekst, hvor hun i en undrende og litt hverdagsfilosofisk stil stiller spørsmål ved hvorfor hun for eksempel har følt seg dratt mot et bestemt materiale, og ikke et annet, og hva det har ført til for henne.

Hun er likevel ikke særlig hverken analytisk eller politisk i kunsten sin, virker heller ikke særlig interessert i å formulere noen mening om hva hun vil med den. Hun svarer bare helt kort:

– Å omskape det blanke papiret til ... *noe*.

– *Når du jobber, har du en idé du starter med?*

– Nei, svarer hun.

– Det hender jeg stanser meg selv og spør: «Er dette godt nok?» Men generelt er jeg ganske sikker på hva jeg holder på med. Samtidig, hvis du spør meg om hvordan jeg gjør det, så kan jeg ikke svare godt på det. Jeg vet ikke hvordan. For meg er det mer som en ... åpenbaring. Som om tingene spør om å bli transformert av meg.

TURBAN. Det første verket av Ducrot som Eivind Furnesvik kom over, og senere stilte ut i Standard (Oslo), tok utgangspunkt i en 18 meter lang utrullet turban.

Furnesvik sier om verket:

– Jeg tenkte at det var noe interessant i å ta dette symbolet på manndom som jo turbanen er, og holdt jeg på å si, frarøve den sin opprinnelige funksjon, plutselig la den være noe helt annet.

«Turbante» ble stilt ut i forbindelse med en utstilling hvor Furnesvik hadde tatt utgangspunkt i den norske maleren Harriet Backer (1845–1932).

– Backer var jo ingen uttalt feminist. Likevel er det noe fascinerende med hvordan maleriene hennes fra 1880–1890-tallet hadde en tendens

til å etterlate kvinner helt på egen hånd. Det fremsto radikalt, som et frempek på hva som skulle skje. I maleriene har kvinnen fått eget rom, hvor hun kan trekke seg tilbake og være på egen hånd, uten mann, uten barn. 30 år senere får kvinner stemmerett.

Furnesvik trekker også frem noen enkle sirkelkomposisjoner av Ducrot som skal vises under den kommende utstillingen i Oslo.

– Hun kaller det selv for repetisjoner. På noen av dem har hun skrevet *io*, altså *jeg*. Et enkelt ord som gjentas, nærmest bare som en repeterende lyd, en bønn, sier han.

– Dette er jo et menneske som selv har opplevd at hennes hjem ble bombet, som nå sitter og ser på en ny runde med kriger som truer fornemmelsen av et trygt Europa. Språket blir fattig i møte med denne lidelsen. Samtidig vil man kanskje tilkjenne seg som et vitne. Om ikke et annet så sier det: Jeg er her.

FREMTIDEN. Ducrot jobber ennå hver dag. Neste år venter en stor retrospektiv utstilling i Madre, hjembyen Napolis moderne museum, kuratert av Adam Weinberg, tidligere direktør ved Whitney-museet i New York. Men det er visst et sware strev å finne frem til de tidligere arbeidene hennes, ifølge assistenten.

I atelieret er det malerier overalt. På et bord ligger de i stabler. Over en radiator henger noe som kanskje en gang ble lagt til tork, men som nå virker glemt.

Ingenting er dokumentert, det finnes ikke noe arkiv.

– Hun bare jobber, sier assistenten.

– Jeg tror heller ikke dette er noe hun velger å gjøre. Jeg tror hun må.

Selv sier Ducrot at hun ikke tenker på utstillingen i hjembyen Napoli.

– Fremtiden betyr ikke noe. Jeg er interessert i hva som skjer frem til neste onsdag. Det er det mest realistiske.

Hun ramser opp en hel del til, i tillegg til alderen, som jobber imot: krig, som igjen truer Europa, en økologisk kollaps.

– Jeg er selvsagt også vettskremt av alt som skjer nå. Men samtidig aksepterer jeg det på et vis.

Hun drar en parallell til da hennes egen familie evakuerte til Sorrento i krigsåret.

– Vi var nærmere vulkanen Vesuv der, og kunne hele tiden høre en boblelyd derfra. Plopp, plopp, plopp. Men også dette ble normalt. Vi aksepterte det. Min mor var ikke redd. Hun sa hver dag: «Skal vi ikke spise sammen? For i morgen kan Vesuv komme over oss.»

Hun kikker opp.

– Det interessante er jo at man kan være lykkelig i det. **D2**

ALDRENDEN. Suksessen kom sent, og Isabella Ducrot blir ikke yngre. Hun setter veldig pris på oppmerksomheten, men samtidig tenker hun ikke lenger frem enn til neste onsdag, sier hun. – Jeg lever i nået. Et mer utvidet nå, et viktigere nå.

D2 14.03.25

Petzel

Alf Marius Opsahl, "93 år gammel nyhet," *D2*, March 14, 2025.

